

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 63

(Prot. Nr. 29., 2§)

2011.gada 13.oktobrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanu

Lieta Nr. 1928/11/03.01.-01./14

„Par SIA „ENERGO HOLDINGS” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apvienošanu”

Konkurences padome 2011.gada 13.jūlijā saņēma SIA „ENERGO HOLDINGS” saīsināto ziņojumu par SIA „ENERGO HOLDINGS” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apvienošanu (turpmāk tekstā – Ziņojums).

Iepazīstoties ar Ziņojumu un tam pievienotajiem dokumentiem, Konkurences padome secināja, ka Ziņojums atbilst Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumiem Nr.800 *Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu* un 2011.gada 20.jūlijā informēja par to SIA „ENERGO HOLDINGS”. Ziņojuma saņemšanas diena ir 2011.gada 13.jūlijs.

SIA „ENERGO HOLDINGS” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103382737, juridiskā adrese Lubānas iela 43, Rīga, LV – 1073.

SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103050565, juridiskā adrese Lubānas iela 43, Rīga, LV – 1073.

SIA „SKONTO BŪVE” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003248848, juridiskā adrese Rūpniecības iela 6, Tukums, Tukuma nov., LV-3101.

SIA „Būvmetāls” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003604527, juridiskā adrese Granīta iela 32 k-9, Acone, Salaspils pag., Salaspils nov., LV-2119.

SIA „Drošības Aģentūra” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003833142, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „PRO EKO” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003968130, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „Skonto Būve Invest” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103217401, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „Dārzu pasaule” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003528933, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010

SIA „Investīciju programma” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103325683, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „Skonto Plan Ltd” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003079615, juridiskā adrese Rūpniecības iela 6, Tukums, Tukuma nov., LV-3101.

SIA „MDK konstruktori” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003666724, juridiskā adrese 2.stāvs, lit.1., Brīvības iela 188, Rīga, LV-1012.

SIA „Jaunattīstības projekti” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003863467, juridiskā adrese Stabu iela 18, Rīga, LV-1011.

SIA „GRF” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103262316, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 1” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263203, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 2” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263326, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 3” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263129, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 4” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263453, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „Brīvais kalns” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003744501, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 5” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263256, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 6” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263171, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 7” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263114, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „Aģentūra DK” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003762526, juridiskā adrese Skolas iela 9-10, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 8” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263218, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 9” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263345, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 10” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263133, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 11” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263383, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „Dzirnavu 37” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003359414, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 12” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263241, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 14” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263148, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 15” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263398, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 16” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103263260, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 17” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103288419, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „Baltijas Betons” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40003610650, juridiskā adrese Granīta iela 33 k-4, Acone, Salaspils pag., Salaspils nov., LV-2121.

SIA „GRIF 18” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.4010328834, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „ABMR” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103260230, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 19” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103288353, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 20” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103288387, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 21” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103288349, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 22” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103320099, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 23” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103320205, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 24” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103320046, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „GRIF 25” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103319954, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

SIA „NĀKOTNES TEHNOLOĢIJAS” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģistrācijas Nr.40103157776, juridiskā adrese Emiļa Melngaiļa iela 1a, Rīga, LV-1010.

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu informāciju, apvienošanās dalībnieku papildu sniegto informāciju, vairāku tirgus dalībnieku, sabiedrisko organizāciju, valsts iestāžu sniegto u.c. informāciju, Konkurences padome

k o n s t a t ē j a:

1. Apvienošanās dalībnieki

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju SIA „ENERGO HOLDINGS” 60% kapitāla daļu pieder SIA „GRIF 23”. SIA „GRIF 23” vienīgais dalībnieks, kuram pieder 100% kapitāla daļu, ir SIA „GRF”. SIA „GRF” vienīgais dalībnieks, kam pieder 100% kapitāla daļas ir G.Rāvis.

Līdz ar to G.Rāvis īsteno netiešu izšķirošu ietekmi SIA „Energ Holdings”.

Kopumā G.Rāvis īsteno tiešu un netiešu izšķirošu ietekmi šādās sabiedrībās:

1. SIA „SKONTO BŪVE” (80% kapitāla daļu);
2. SIA „Būvmetāls” (caur SIA „SKONTO BŪVE”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);
3. SIA „Drošības Aģentūra” (caur SIA „SKONTO BŪVE”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);
4. SIA „PRO EKO” (caur SIA „SKONTO BŪVE”, kura pieder 100% kapitāla daļu);
5. SIA „Skonto Būve Invest” (caur SIA „SKONTO BŪVE”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);
6. SIA „Dārzu pasaule” (caur SIA „SKONTO BŪVE”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);

7. SIA „Investīciju programma” (caur SIA „SKONTO BŪVE”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);
8. SIA „Skonto Plan Ltd” (80,14% kapitāla daļu);
9. SIA „MDK konstruktori” (75% kapitāla daļu);
10. SIA „Jaunattīstības projekti” (84,99% kapitāla daļu);
11. SIA „GRF” (100% kapitāla daļu);
12. SIA „GRIF 1” (100% kapitāla daļu);
13. SIA „GRIF 2” (100% kapitāla daļu);
14. SIA „GRIF 3” (100% kapitāla daļu);
15. SIA „GRIF 4” (100% kapitāla daļu);
16. SIA „Brīvais kalns” (caur SIA „GRIF 4”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);
17. SIA „GRIF 5” (100% kapitāla daļu);
18. SIA „GRIF 6” (100% kapitāla daļu);
19. SIA „GRIF 7” (100% kapitāla daļu);
20. SIA „Aģentūra DK” (caur SIA „GRIF 7”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);
21. SIA „GRIF 8” (100% kapitāla daļu);
22. SIA „GRIF 9” (100% kapitāla daļu);
23. SIA „GRIF 10” (100% kapitāla daļu);
24. SIA „GRIF 11” (100% kapitāla daļu);
25. SIA „Dzirnavu 37” (caur SIA „GRIF 11”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);
26. SIA „GRIF 12” (100% kapitāla daļu);
27. SIA „GRIF 14” (100% kapitāla daļu);
28. SIA „GRIF 15” (100% kapitāla daļu);
29. SIA „GRIF 16” (100% kapitāla daļu);
30. SIA „GRIF 17” (100% kapitāla daļu);
31. SIA „Baltijas Betons” (caur SIA „GRIF 17”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);
32. SIA „GRIF 18” (100% kapitāla daļu);
33. SIA „ABMR” (caur SIA „GRIF 18”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);
34. SIA „GRIF 19” (100% kapitāla daļu);
35. SIA „GRIF 20” (100% kapitāla daļu);
36. SIA „GRIF 21” (100% kapitāla daļu);
37. SIA „GRIF 22” (100% kapitāla daļu);
38. SIA „GRIF 23” (100% kapitāla daļu);
39. SIA „ENERGO HOLDINGS” (caur SIA „GRIF 23”, kurai pieder 60% kapitāla daļu);
40. SIA „GRIF 24” (100% kapitāla daļu);
41. SIA „ĶĪPSALA 3” (caur SIA „GRIF 24”, kurai pieder 100% kapitāla daļu);
42. SIA „GRIF 25” (100% kapitāla daļu);
43. SIA „NĀKOTNES TEHNOLOĢIJAS” (caur SIA „GRIF 12”, kurai pieder 49,9% kapitāla daļu, un SIA „SKONTO BŪVE”, kurai pieder 50,1% kapitāla daļu);
44. SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” (caur SIA „ENERGO HOLDINGS”, kurai pieder 100% kapitāla daļu).

Pamatojoties uz Konkurences likuma 1.panta 9.punktu, Konkurences padome konstatē, ka šī lēmuma 1.punkta 1. – 44.apakšpunktos minētās sabiedrības ir viens tirgus dalībnieks.

2. Apvienošanās veids

Saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteikto: „*Tirgus dalībnieku apvienošanās ir: (..) tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās*

personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (..) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem". Apvienošanas paredzēts īstenot, SIA „ENERGO HOLDINGS” iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” (ņemot vērā, ka G.Rāvis īsteno netiešu izšķirošu ietekmi pār SIA „ENERGO HOLDINGS”, darījuma rezultātā G.Rāvis iegūst netiešu izšķirošu ietekmi arī pār SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS”).

3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts: „*Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu, saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:*

- 1) *apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;*
- 2) *apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus”.*

Pamatojoties uz Ziņojumā sniegto informāciju:

1. SIA „ENERGO HOLDINGS” – 2010.gadā apgrozījuma nav.
2. SIA „SKONTO BŪVE” – 2010.gadā neto apgrozījums 73 769 111 Ls.
3. SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” – 2010.gadā neto apgrozījums 21 076 189 Ls.

Ievērojot Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.800 *Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanas 9.punktu, iegūstošās sabiedrības (SIA „ENERGO HOLDINGS”) apgrozījumā ierēķina saistīto uzņēmumu apgrozījumu, tādējādi iegūstošās sabiedrības apgrozījums ir ne mazāks par 73 769 111 Ls. Savukārt mērķsabiedrības apgrozījums pārsniedz 21 miljonu Ls. Līdz ar to kopējais apvienošanās dalībnieku apgrozījums pārsniedz Konkurences likuma 15.panta otrās daļas 1.punktā noteikto kritēriju - 25 miljonu latu sliekšni. Ievērojot minēto, nav nozīmes, kāds ir pārējo saistīto uzņēmumu apgrozījums, kuros G.Rāvis realizē tiešu un netiešu izšķirošu ietekmi, jo apgrozījuma kritēriji jau tiek sasniegti ar SIA „SKONTO BŪVE” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apgrozījumu.*

Vienlaicīgi Ziņojuma iesniedzēji norāda, ka atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes sniegtajai informācijai SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” kopējā būvniecības produkcijas tirgus daļa 2009.gadā sastādīja aptuveni 2,47%, bet 2010.gadā - 2,78%, savukārt SIA „SKONTO BŪVE” kopējā būvniecības produkcijas tirgus daļa 2009.gadā sastādīja aptuveni 7,68%, bet 2010.gadā - 9,74%.

4. Konkrētie tirgi

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu „*konkrētais tirgus – konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu*”. Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 5.punktu „*konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt ar šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības*”, un saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu „*konkrētais ģeogrāfiskais tirgus – ģeogrāfiskā teritorija, kurā*

konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām”.

4.1. Konkrētās preces tirgus

4.1.1. Saskaņā ar apvienošanās dalībnieku sniegto informāciju tirgi, kuros darbojas apvienošanās dalībnieki un kuros uzņēmumiem 2009. un 2010.gadā ir apgrozījums, ir šādi:

- 1) SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” galvenie darbības virzieni ir:
 - a) elektroapgādes sistēmu būvniecības darbi (enerģētikas sektors);
 - b) telekomunikāciju sistēmu būvniecības darbi;
 - c) dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība, būvniecības projektu izstrādāšana.
- 2) SIA „SKONTO BŪVE” galvenie darbības virzieni ir:
 - a) dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;
 - b) infrastruktūras būvniecība (inženierbūvniecības) sektorā.

4.1.2. Papildus Ziņojumā norādīts, ka apvienošanās dalībnieki un to saistītie uzņēmumi darbojas šādos (lielākajos) tirgos:

1. SIA „SKONTO BŪVE” – dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība, ceļu un maģistrāļu būvniecība, tiltu un tuneļu būvniecība, hidrotehnisko objektu būvniecība, ēku nojaukšana un būvlaukuma sagatavošana, būvniecības projektu izstrādāšana;
2. SIA „Būvmetāls” – metāla konstrukciju un to sastāvdaļu ražošana;
3. SIA „Drošības Aģentūra” – personiskās drošības darbības;
4. SIA „PRO EKO” – sava vai nomāta nekustamā īpašuma pārvaldīšana un izīrēšana, būvlaukuma sagatavošana, ēku nojaukšana;
5. SIA „Skonto Būve Invest” – dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;
6. SIA „Dārzu pasaule” – citu viengadīgo kultūru audzēšanu, citu daudzgadīgo kultūru audzēšanu, pārējā mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, metālizstrādājumu, krāsu un stikla mazumtirdzniecība, arhitektūras un projektēšanas pakalpojumi un konsultācijas;
7. SIA „Investīciju programma” – dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;
8. SIA „Skonto Plan Ltd” – metāla durvju un logu ražošana, metāla cisternu, rezervuāru un tilpņu ražošana;
9. SIA „MDK konstruktori” – arhitektūras un projektēšanas pakalpojumi un konsultācijas, inženierdarbības un ar tām saistītās tehniskās konsultācijas;
10. SIA „Jaunatīstības projekti” – sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana;
11. SIA „GRF” – holdingkompāniju darbība;
12. SIA „GRIF 1” – holdingkompāniju darbība;
13. SIA „GRIF 2” – holdingkompāniju darbība;
14. SIA „GRIF 3” – holdingkompāniju darbība;
15. SIA „GRIF 4” – holdingkompāniju darbība;
16. SIA „Brīvais kalns” – sava nekustama īpašuma pirkšana un pārdošana, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana, darbības ar nekustamo īpašumu uz līguma pamata vai par atlīdzību, būvniecības projektu izstrādāšana;
17. SIA „GRIF 5” – holdingkompāniju darbība;

18. SIA „GRIF 6” – holdingkompāniju darbība;
19. SIA „GRIF 7” – holdingkompāniju darbība;
20. SIA „Aģentūra DK” – sava nekustama īpašuma pirkšana un pārdošana, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana, darbības ar nekustamo īpašumu uz līguma pamata vai par atlīdzību;
21. SIA „GRIF 8 – holdingkompāniju darbība;
22. SIA „GRIF 9” – holdingkompāniju darbība;
23. SIA „GRIF 10” – holdingkompāniju darbība;
24. SIA „GRIF 11” – holdingkompāniju darbība;
25. SIA „Dzirnavu 37” – sava nekustamā īpašuma pirkšana un pārdošana, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana, darbības ar nekustamo īpašumu uz līguma pamata vai par atlīdzību;
26. SIA „GRIF 12” – holdingkompāniju darbība;
27. SIA „GRIF 14” – holdingkompāniju darbība;
28. SIA „GRIF 15” – holdingkompāniju darbība;
29. SIA „GRIF 16” – holdingkompāniju darbība;
30. SIA „GRIF 17” – holdingkompāniju darbība;
31. SIA „Baltijas Betons” – būvniecībai paredzēto betona izstrādājumu ražošana, gatavo betona izstrādājumu ražošana, šķiedru cementa izstrādājumu ražošana, citu ģipša un cementa izstrādājumu ražošana;
32. SIA „GRIF 18” – holdingkompāniju darbība;
33. SIA „ABMR” – holdingkompāniju darbība;
34. SIA „GRIF 19” – holdingkompāniju darbība;
35. SIA „GRIF 20” – holdingkompāniju darbība;
36. SIA „GRIF 21” – holdingkompāniju darbība;
37. SIA „GRIF 22” – holdingkompāniju darbība;
38. SIA „GRIF 23” – holdingkompāniju darbība;
39. SIA „ENERGO HOLDINGS” – holdingkompāniju darbība;
40. SIA „GRIF 24” – holdingkompāniju darbība;
41. SIA „ĶĪPSALA 3” – sava nekustamā īpašuma pirkšana un pārdošana, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana, darbības ar nekustamo īpašumu uz līguma pamata vai par atlīdzību;
42. SIA „GRIF 25” – holdingkompāniju darbība;
43. SIA „NĀKOTNES TEHNOLOĢIJAS” – inženierdarbības un ar tām saistītās tehniskās konsultācijas, operācijas ar nekustamo īpašumu, sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana, darbības ar nekustamo īpašumu uz līguma pamata vai par atlīdzību, dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;
44. SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” – elektroapgādes un telekomunikāciju sistēmu būvniecība, hidrotehnisko objektu būvniecība, dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība, būvniecības projektu izstrādāšana.

Ziņojumā iesniedzējs arī informē, ka „(..) lielākajai daļai uzņēmumu darbības veidi atšķiras no tiem darbības veidiem, kurus realizē SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS”. Neviens no minētajiem uzņēmumiem nenodarbojas ar elektroapgādes un telekomunikāciju sistēmu būvniecības darbiem, savukārt dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecību, kā vienu no uzņēmējdarbības veidiem plānojušas veikt sekojošas sabiedrības: SIA „SKONTO BŪVE”, SIA „Skonto Būve Invest”, SIA „Investīciju programma”, SIA „NĀKOTNES TEHNOLOĢIJAS”. Pārējo uzņēmumu darbība ir saistīta ar nekustamā īpašuma projektu attīstīšanu, projektēšanas

pakalpojumu sniegšanu, metāla durvju un logu ražošanu, betona ražošanu u.tml., tas ir šie uzņēmumi darbojas jomās, kas nepārklājas ar SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” darbības jomām”.

4.1.3. Saskaņā ar Ziņojumā minēto apvienošanās dalībnieku pēdējā finanšu gada neto apgrozījums ir:

1. SIA „ENERGO HOLDINGS” – reģistrēta 2011.gada 18.februārī, 2010.gadā apgrozījuma nav;
2. SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” – 2010.gadā neto apgrozījums 21 076 189,- Ls; (tai skaitā apgrozījums Latvijas teritorijā 21 041 430,- Ls);
3. SIA „SKONTO BŪVE” – 2010.gadā neto apgrozījums 73 769 111,-Ls;
4. SIA „Būvmetāls” – 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
5. SIA „Drošības Aģentūra” – 2010.gadā neto apgrozījums 326 880,- Ls;
6. SIA „PRO EKO” – 2010.gadā neto apgrozījums 336,- Ls;
7. SIA „Skonto Būve Invest” – 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
8. SIA „Dārzu pasaule” – 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
9. SIA „Investīciju programma” – reģistrēta 2010.gada 24.septembrī, 2010.gadā apgrozījuma nav;
10. SIA „Skonto Plan Ltd” 2010.gadā neto apgrozījums 8 855 672,- Ls; (tai skaitā apgrozījums Latvijas teritorijā 7 099 926,- Ls)
11. SIA „MDK konstruktori” – 2010.gadā neto apgrozījums 817 911,- Ls;
12. SIA „Jaunatīstības projekti” – 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
13. SIA „GRF” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
14. SIA „GRIF 1” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
15. SIA „GRIF 2” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
16. SIA „GRIF 3” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
17. SIA „GRIF 4” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
18. SIA „Brīvais kalns” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
19. SIA „GRIF 5” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
20. SIA „GRIF 6” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
21. SIA „GRIF 7” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
22. SIA „Aģentūra DK” - 2010.gadā neto apgrozījums 4 609 175,- Ls
23. SIA „GRIF 8” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
24. SIA „GRIF 9” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
25. SIA „GRIF 10” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
26. SIA „GRIF 11” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
27. SIA „Dzirnavu 37” - 2010.gadā neto apgrozījums 386 880,- Ls;
28. SIA „GRIF 12” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
29. SIA „NĀKOTNES TEHNOLOĢIJAS” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
30. SIA „GRIF 14” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
31. SIA „GRIF 15” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
32. SIA „GRIF 16” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
33. SIA „GRIF 17” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
34. SIA „Baltijas Betons” - 2010.gadā neto apgrozījums 2 284 765,- Ls;
35. SIA „GRIF 18” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
36. SIA „AMBR” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
37. SIA „GRIF 19” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
38. SIA „GRIF 20” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
39. SIA „GRIF 21” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
40. SIA „GRIF 22” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;

41. SIA „GRIF 23” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
42. SIA „GRIF 24” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls;
43. SIA „ĶĪPSALA 3” – reģistrēta 2011.gada 17.maijā, 2010.gadā apgrozījuma nav;
44. SIA „GRIF 25” - 2010.gadā neto apgrozījums 0,- Ls.

Ņemot vērā iepriekš minēto, konstatējams, ka pakalpojumu tirgi, kuri var tikt ietekmēti apvienošanās rezultātā, pēc apvienošanās dalībnieku vērtējuma, saskaņā ar Ziņojumu, ir sekojoši: elektroapgādes sistēmu būvniecības darbi; telekomunikāciju sistēmu būvniecības darbi; dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība; hidrotehnisko objektu būvniecība; būvniecības projektu izstrādāšana, bet tā kā praktiski ne visos tirgos apvienošanās dalībnieki reāli strādā, savukārt būvniecības projektu izstrādāšana ir skatāma kompleksi ar būvniecību, tad Konkurences padome izvērtēja tikai to pakalpojumu tirgus, kuros apvienošanās dalībnieki veic darbības:

1. elektroapgādes sistēmu būvniecības darbi;
2. telekomunikāciju sistēmu būvniecības darbi;
3. dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;
4. infrastruktūras būvniecība (inženierbūvniecība).

Konkurences padome norāda, ka, vienlaikus vērtējot konkrēto tirgu, jāņem vērā, ka atsevišķos gadījumos kā atsevišķs konkrētais tirgus var tikt uzskatīts arī atsevišķs projekts, piemēram, lieli, nozīmīgi publiskie būvniecības objekti kā Nacionālās bibliotēkas būvniecība.

4.1.4. Veicot aptaujas starp minēto pakalpojumu sniedzējiem, kā arī nozares asociācijām, Konkurences padome noskaidroja, ka katrs no minēto pakalpojumu tirgiem ir uzskatāms par atsevišķu konkrēto tirgu. Šāds secinājums tika izdarīts, pamatojoties uz faktu, ka tirgus dalībnieki neuzskata par iespējamu viena gada laikā pārorientēt savu darbību no viena pakalpojuma sniegšanas (no minētā saraksta) uz otru. Ja ir nepieciešamība pēc kāda citas specifiskas būvniecības pakalpojuma projekta ietvaros, tad tiek piesaistīti attiecīgā profila apakšuzņēmēji, bet pats projekta realizētājs nepārprofilējas. Pārorientēšanai pastāv tādi ierobežojumi kā personāla un tehnoloģiju trūkumi. Vienlaicīgi atzīstams, ka tirgū ir novērojama tendence, ka tikai lielākie tirgus dalībnieki individuāli vai, apvienojoties pilnsabiedrībās ar lieliem vai mazākiem tirgus dalībniekiem, veic „lielos projektus” kā ģenerāluzņēmēji. Tādējādi konkurences apstākļi „lielo projektu” jomā nav tādi paši kā „nelielo projektu” jomā. Konkrētā tirgus sašaurināšana līdz tādām, kas būtu definējamas kā „lielo projektu tirgus”, iespējams, parādītu, ka šajā sašaurinātajā tirgū atsevišķu tirgus dalībnieku stāvoklis var būt ievērojams. Tomēr, ņemot vērā tādus faktoros kā pilnsabiedrību veidošanas iespējamība starp nelieliem tirgus dalībniekiem, lai piedalītos „lielos projektos”, dažādu tirgus dalībnieku dažādu „lielo projektu” jēdziena interpretāciju (atsevišķi tirgus dalībnieki par lieliem projektiem uzskata projektus ar cenu ap 50 000 Ls, kas būvniecībā ir neliela summa), kā arī apstākli, ka praktiski jebkurā projektā notiek apakšuzņēmēju (kas var būt gan lielas, gan mazas kompānijas) piesaiste, Konkurences padome uzskata, ka konkrētā tirgus sadalīšanai (sašaurināšanai) atkarībā no projektu cenas konkrētā lietā nav pietiekama pamata.

4.2. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

Ģeogrāfiskais tirgus tiek noteikts, pamatojoties uz pieprasījuma aizstājamību. Lai noteiktu konkrēto ģeogrāfisko tirgu, tiek ņemta vērā ģeogrāfiskā teritorija, kurā darbojas apvienošanās dalībnieki. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju, konstatējams, ka apvienošanās dalībnieki un ar tiem saistītie uzņēmumi galvenokārt darbojas Latvijas teritorijā. Apgrozījumu ārpus Latvijas pēdējā finanšu gadā ir guvuši SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” un SIA „Skonto Plan Ltd.”. Ārpus Latvijas gūtais apgrozījums SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” veido 0,16% no kopējā apgrozījuma, savukārt SIA „Skonto Plan Ltd.” – 19,82%.

Ņemot vērā minēto, kā konkrētais ģeogrāfiskais tirgus tiek uzskatīta Latvijas Republikas teritorija.

Līdz ar to par konkrētajiem tirgiem, kurus apvienošanās var tikt tieši un/vai netieši ietekmēt, ir uzskatāmi šie tirgi:

1. elektroapgādes sistēmu būvniecības darbi;
2. telekomunikāciju sistēmu būvniecības darbi;
3. dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;
4. infrastruktūras būvniecība (inženierbūvniecība).

5. Apvienošanās ietekmes izvērtējums

5.1. Konkrēto tirgu izvērtējums

Saskaņā ar Ekonomikas ministrijas sniegto informāciju Būvkomersantu reģistrā kā aktīvas komercsabiedrības bija reģistrēti (bez norādes uz specializāciju būvniecības jomā):

- 2010.gada 31.decembris – 4248 uzņēmumi
- 2009.gada 31.decembris – 5490 uzņēmumi
- 2008.gada 31.decembris – 5924 uzņēmumi.

Saskaņā ar Ziņojumā minēto „(..) Latvijas teritorijā ir reģistrēti vairāk nekā 3000 uzņēmumi, kas par savu pamatdarbības veidu ir norādījuši būvniecību. Protams, uzņēmumu skaits vien nav noteicošais rādītājs konkurences noteikšanai, tomēr tas ir svarīgs indikators, kas liecina par visai sadrumstalotu tirgu gan reģionālā, gan katra atsevišķa uzņēmuma ieņemtās tirgus daļas griezumā”.

Konkurences padome, pamatojoties uz savu iepriekšējo konkurences lietu izskatīšanas praksi, piekrīt apgalvojumam, ka būvniecības pakalpojumu tirgus ir sadrumstalots. Konkurences padome, ievērojot lietā iegūto informāciju, uzskata, ka esošajā situācijā nav pazīmju, ka kādam tirgus dalībniekam jebkurā no vērtējamiem konkrētajiem tirgiem būtu stāvoklis tuvs dominējošam stāvoklim.

5.1.1. Apvienošanās dalībnieku stāvokļa konkrētajos tirgos izvērtējums.

Saskaņā ar Ziņojumā minēto informāciju, apgrozījums konkrētajos tirgos ir, skat. Tabulu Nr.1. Apvienošanās dalībnieku apgrozījums tirgos, kuros uzņēmumi darbojas.

Tabula Nr.1. Apvienošanās dalībnieku apgrozījums tirgos, kuros uzņēmumi darbojas.

		SIA LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS		SIA SKONTO BŪVE	
Kopējais neto apgrozījums 2009.gadā	Ls	25 197 477,00		78 263 371,00	
Kopējais neto apgrozījums 2010.gadā	Ls	21 076 189,00		73 769 111,00	
		2009.gads	2010.gads	2009.gads	2010.gads
kopējā summa latos	elektroapgādes sistēmu būvniecības darbi	(*)	(*)		
	telekomunikāciju sistēmu būvniecības darbi	(*)	(*)		
	dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	(*)	(*)	(*)	(*)
	infrastruktūras būvniecības (inženierbūvniecība)			(*)	(*)

Ziņojumā minēts, ka „Apskatot sniegto informāciju par SIA „SKONTO BŪVE” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” veikto darbību, var konstatēt, ka katrai no sabiedrībām ir raksturīga specializēšanās dažādās būvniecības nozarēs. Tā SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” specializējusies elektroapgādes un telekomunikāciju sistēmu būvniecībā, savukārt SIA „SKONTO BŪVE” darbībā apskatītajā periodā ievērojami lielāko apgrozījuma daļu sastādījuši tiltu, ceļu un maģistrāļu būvniecības darbi. Tas ļauj pamatoti uzskatīt, ka ievērojama daļa no katra uzņēmuma apgrozījuma nav attiecināma uz vienu tirgu, savukārt kopā tirgū abi uzņēmumi darbojas tikai tajā daļā, kas veikta dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecībā”.

Ziņojumā minēts, ka „Atbilstoši CSP sniegtajai informācijai SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” kopējā būvniecības produkcijas tirgus daļa 2009.gadā sastādīja aptuveni 2,47%, bet 2010.gadā 2,78%, savukārt SIA „SKONTO BŪVE” kopējā būvniecības produkcijas tirgus daļa 2009.gadā sastādīja aptuveni 7,68%, bet 2010.gadā 9,74%”.

Vērtējot apvienošanās dalībnieku (SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” un SIA „SKONTO BŪVE”) tirgus daļas, kā arī uzklusot būvniecības nozares pārstāvju viedokļus, jāņem vērā, ka Centrālās statistikas pārvaldes informācija par būvniecības produkcijas apjomiem neatspoguļo precīzos un objektīvos tirgus rādītājus.

Saskaņā ar Ekonomikas ministrijas sniegto informāciju „(..) Centrālās statistikas pārvaldes noteiktais Būvniecības izmaksu indekss (turpmāk – BII) neprecīzi atspoguļo reālās izmaksas būvniecībā (..) līdz ar minētajām problēmās būvniecības izmaksu aprēķināšanā, papildus tiek norādīts uz apkopojamo būvniecības darbu apjomu statistikas datu pārklāšanos (..)”.

Latvijas Būvnieku asociācija informēja, ka „(..) Statistikas pārvaldes dati par būvniecības firmu apgrozījumu ir neprecīzi, jo sanāk, ka dati dublējas – viena un tā paša objekta apgrozījuma datus iesniedz gan lielās firmas, piemēram, SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS”, gan mazie apakšuzņēmēji, kas reāli šos darbus veica”.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome konstatēja būtiskas grūtības SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” un SIA „SKONTO BŪVE” tirgus daļas aprēķināšanā, kā arī uzskata, ka Ziņojumā minētie apvienošanās dalībnieku tirgus daļu apjomi neatspoguļo reālās minēto uzņēmumu tirgus daļas, tāpēc lūdz sniegt Ekonomikas ministrijai informāciju par 20 būvniecības kompānijām, kas saskaņā ar Būvkomersantu reģistru ir uzrādījušas vislielāko apgrozījumu. Saskaņā ar Ekonomikas ministrijas sniegto informāciju, skat. Tabula Nr.2 SIA „SKONTO BŪVE” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apgrozījumu saskaņā ar Būvkomersantu reģistra datiem.

Tabula Nr.2. SIA „SKONTO BŪVE” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apgrozījums saskaņā ar Būvkomersantu reģistra datiem (bez specializācijas pa jomām, kuras veido konkrētos tirgus, identifikācijas).

		<i>SIA Skonto Būve</i>	<i>SIA Latvijas Energoceļtnieks</i>
2008.gads	Kopējais apgrozījums, Ls	59 001 215,00	46 720 011,00
	Apgrozījums bez apakšuzņēmēju piesaistes, Ls	25 377 600,00	22 562 864,00
2009.gads	Kopējais apgrozījums, Ls	92 264 092,00	25 197 477,00
	Apgrozījums bez apakšuzņēmēju piesaistes, Ls	39 104 992,00	13 552 900,00
2010.gads	Kopējais apgrozījums, Ls	87 097 268,00	21 071 765,00
	Apgrozījums bez apakšuzņēmēju piesaistes, Ls	36 819 855,00	10 828 101,00

Konstatējams, ka SIA „SKONTO BŪVE” kopējais apgrozījums 2009. un 2010.gadā, salīdzinājumā ar 2008.gadu ir pieaudzis, savukārt SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” – samazinājies.

Konkurences padome izvērtēja citu Latvijas nozīmīgāko un lielāko būvfirmu kopējo apgrozījumu un apgrozījumu bez apakšuzņēmēju piesaistes 2008., 2009. un 2010.gadā, saskaņā ar Būvkomersantu reģistra datiem (bez specializācijas pa jomām, kuras veido konkrētos tirgus, identifikācijas), un konstatēja, konkrētajos tirgos darbojas arī citi nozīmīgi tirgus dalībnieki, kā piemēram AS „BMGS”, AS „A.C.B.”, SIA „Merks”, SIA „Arčers”.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome secina, ka Latvijas būvniecības tirgus ir uzskatāms par ļoti sadrumstalotu, vienlaikus nav pieejama precīza informācija par kopējo būvniecības apjomu. Līdz ar neprecīzo uzskaiti Konkurences padome secina, ka nav iespējams veikt precīzu tirgus daļu aprēķinu vai to ir iespējams izdarīt, veicot ļoti ilgu un laikietilpīgu datu apkopošanu. Tā kā no esošās pieejamās informācijas konstatējams, ka nedz SIA „SKONTO BŪVE”, nedz SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” neatrodas dominējošā stāvoklī, kā arī šāds stāvoklis neizveidojas konkrētajā tirgū apvienošanās rezultātā, Konkurences padome neuzskata

par lietderīgu veikt padziļinātu izpēti, lai noteiktu precīzas apvienošanās dalībnieku tirgus daļas.

5.1.2. Apvienošanās iespējamās sekas attiecībā pret dažādām tirgū iesaistītām pusēm – būvniecības uzņēmumu klientiem, piegādātājiem, konkurentiem.

Ņemot vērā, ka SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” un SIA „SKONTO BŪVE” praktiskā darbība pārklājas tikai dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības tirgū, par tirgu, kurā apvienošanās rezultātā notiek koncentrācija ir uzskatāms dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības pakalpojumu tirgus. Konkurences padome konstatēja, ka apvienošanās horizontālā aspektā neradīs un nenostiprinās dominējošo stāvokli. Savukārt elektroapgādes sistēmu būvniecības darbu, telekomunikāciju sistēmu būvniecības darbu, infrastruktūras būvniecības (inženierbūvniecība) darbu tirgi apvienošanās rezultātā nav uzskatāmi par tieši ietekmētiem un apvienošanās rezultātā apvienošanās dalībnieku pakalpojumi (elektroapgādes sistēmu būvniecība, telekomunikāciju sistēmas būvniecība un infrastruktūras būvniecība no vienas puses un dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība no otras puses) tiks vertikāli integrēti, kā arī sakomplektēti, veidojot iegūstošajai sabiedrībai t.s. portfeļa efektu (plašāks pakalpojumu sniedzēja piedāvājums visās pakalpojumu grupās rada tam priekšrocības attiecībā pret konkurentiem) un nostiprinot apvienošanās dalībnieku tirgus varu.

Izvērtējot būvniecības nozares, tirgus dalībnieku un pasūtītāju viedokļus, Konkurences padome secina, ka spēja sniegt dažādus savstarpēji saistītus būvniecības pakalpojumus ir uzņēmuma ieguvums un palielina tā konkurētspēju un potenciālās iespējas piedāvāt pakalpojumus ne tikai Latvijas teritorijā, kas arī uzskatāms par šīs apvienošanās pozitīvo aspektu, jo pastiprināsies konkurences spiediens tirgos ārpus Latvijas robežām.

Konkurences padomes vērtējumā apvienošanās rezultātā līdz ar portfeļa efektu pieaug arī apvienošanās dalībnieku tirgus vara pār apakšuzņēmējiem, kas var tikt vērtēts kā negatīvs aspekts. Vienlaikus Konkurences padome uzskata, ka jāņem vērā, ka nepieciešamība pēc apakšuzņēmējiem ir atkarīga no tā, cik daudz un kādi projekti tiek realizēti, t.i., no pieprasījuma. Būvniecības specifika ir tāda, ka vienlaicīgi tirgū var tikt veikti vairāki desmiti savstarpēji nesaistīti projekti, gan publiskā, gan privātā sektorā. Apvienošanās dalībnieki, kaut arī ir lielas kompānijas, nespēj vienlaicīgi realizēt tādu projektu daudzumu, kas ļautu runāt par visa tirgus pārņemšanu. Līdz ar to tirgū pastāv lielas iespējas citiem tirgus dalībniekiem iesaistīties projektu realizēšanā kā ģenerālu uzņēmējiem, piesaistot pēc nepieciešamības apakšuzņēmējus. Tāpēc nav bažu par to, ka būvniecības kompānijas, kuras piedalās būvprojektos kā apakšuzņēmēji, nokļūs apvienotā uzņēmuma atkarībā. Turklāt Konkurences padome uzskata, ka jāņem vērā fakts, ka arī t.s. „lielās” firmas var būt par apakšuzņēmējiem vai nelieli un vidēji uzņēmumi var piedalīties projektā kā ģenerālu uzņēmēji, piesaistot apakšuzņēmējus, tādējādi apvienošanās neradīs nekādus ierobežojumus apakšuzņēmēju piesaistei vai būšanai par apakšuzņēmēju. Līdz ar to Konkurences padome secina, ka apvienošanās dalībnieki nekādā veidā ar apvienošanos tieši vai netieši nevar nelabvēlīgi ietekmēt apakšuzņēmējus.

5.1.3. Tirgus dalībnieku un nozares asociāciju un citu ieinteresēto pušu viedokļi par apvienošanos

Lai iegūtu tirgus dalībnieku, nozares asociāciju un citu ieinteresēto pušu viedokli par apvienošanos, Konkurences padome nosūtīja informācijas pieprasījumus SIA „SKONTO BŪVE” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS”

- 1) konkurentiem: SIA „Energoremonts Rīga”, SIA „Reck”, SIA „Kvēle”, SIA „REMUS”, SIA „EMPOWER”, SIA „Citrus Solution”, SIA „Remeks Serviss”, SIA „ELTEL Networks”, SIA „RIO”, SIA „F.L.TADAO&Lukševics”, SIA „GRAF X”, SIA „Siltumelektroprojekts”, SIA „Nams”, SIA „Projektēšanas birojs ARHIS”, SIA „Arčers”, SIA „Merks”, SIA „RBSSKALS Būvsabiedrība”, SIA „Abora”, SIA „RE&RE”, AS „BMGS”, SIA „Katleri”, AS „Latvijas Tilti”, SIA „BGS”, AS „DHB”.
- 2) piegādātājiem: SIA „Tirdzniecības nams „Kurši””, SIA „Energokomplekss”, SIA „Sanistal”, SIA „Krāsu grupa”, SIA „EK Sistēmas”;
- 3) apakšuzņēmējiem: SIA „Būve Stils”, AS „A.C.B.”, SIA „Norma S”, SIA „Regal”, SIA „Būvētājs AB”, SIA „Giva”;
- 4) pasūtītājiem:
 - publisko iepirkumu: Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas gaisma”, LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Latvijas Banka, VSIA „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca”, Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs
 - privātā sektora: AS „Latvijas Gāze”, SIA „Liepājas Olimpiskais centrs”, SIA „Latvijas Mobilais Telefons”, SIA „Zemgales Olimpiskais centrs”, AS „UPB”, SIA „Nacionālais konteineru terminālis”;
- 5) organizēja tikšanās/ apmeklējumus ar Latvijas Būvnieku asociāciju, Latvijas Būvzinieņu savienību, Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociāciju.

Latvijas Būvnieku asociācija uzskata, ka „(..) līdz ar SIA „ENERGO HOLDINGS” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apvienošanās (..) paši iekšēji nostiprinās, panāk izmaksu ietaupījumu, būs lielāki aktīvi un kļūs konkurētspējīgāki Eiropas līmenī”. Latvijas Būvnieku asociācijas vērtējumā šīs apvienošanās negatīvā puse ir „(..) „tirgus sagrābšana”, kuras rezultātā mazo būvuzņēmēju situācija pasliktināsies un daudzas mazās firmas bankrotēs, jo nebūs konkurētspējīgas”.

Latvijas Būvzinieņu savienība, uzskata, ka „(..) lielu uzņēmumu apvienošanās ieguvums ir lielāka kompetence, resursi, zināšanas, kā arī iespēja iziet ārpus Latvijas”. Latvijas Būvzinieņu savienība uzskata, ka „(..) nākotnē būs tādi lieli projekti, kurus, lai realizētu firmām vajadzēs apvienoties, savādāk viņas nebūs konkurētspējīgas, lai šos darbus veiktu. Tāpēc Latvijas Būvzinieņu savienība prognozē, ka nākotnē šādas un līdzīgas kā SIA „ENERGO HOLDINGS” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apvienošanās ir neizbēgamas”.

Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija uzskata, ka „(..)SIA „ENERGO HOLDINGS” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” un apvienošanās nevarētu nodarīt kādu kaitējumu energobūvniecības tirgum”. Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācijas vērtējumā „(..) ja SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” būtu bankrotējis, nevis apvienojies ar SIA „ENERGO HOLDINGS”, tas būtu nelabvēlīgi energobūvniecības tirgum (..)”.

SIA „Energoremonts Rīga” uzskata, ka „(..) G.Rāvim caur SIA „ENERGO HOLDINGS” iegūstot izšķirošu ietekmi SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS”, konkurence saglabāsies vai pat pastiprināsies”.

SIA „Tirdzniecības nams „Kurši”” uzskata, ka „(..) apvienošanās būtiski neietekmēs būvniecības darba tirgu (..) darba tirgus ir ierobežots un pašlaik ir novērojams darbaspēka trūkums būvniecības sektorā, tādēļ šī darbaspēka apvienošanās minētā uzņēmumā dotu tikai pozitīvu efektu”. SIA „Tirdzniecības nams „Kurši”” norāda, ka „apvienošanās mūsu tirgus pozīcijas neietekmēs, tāpēc, ka ar šiem uzņēmumiem mums ir ilgstoša sadarbība, kas balstās uz korektu attieksmi no abām

pusēm, kas sevī iekļauj savlaicīgu pasūtījumu izpildi no mūsu puses un labu maksājumu termiņu ievērošanu no šo būvuzņēmēju puses”.

SIA „Citrus Solution” uzskata, ka „SIA „ENERGO HOLDINGS” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apvienošanās atstās ietekmi uz elektroapgādes un telekomunikāciju sistēmu būvniecības tirgu. Minētais saistīts ar to, ka SIA „SKONTO BŪVE” ir viens no lielākajiem būvniecības nozares uzņēmumiem (..) gūstot netiešu izšķirošu ietekmi uzņēmumā SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS”, SIA „SKONTO BŪVE” un citi holdinga uzņēmumi nostiprinās savas pozīcijas tirgū. Tomēr minētā procesa ietekmi uz tirgu šobrīd nevaram prognozēt”.

AS „Siltumelektroprojekts” uzskata, ka „apvienošanās rezultātā veidojas jaudīgs būvniecības kompāniju holdings, kurš būtu spējīgs veikt ģenerāluzņēmēja lomu vairākumā realizējamu Latvijā rūpniecisko objektu būvniecībā. Uzskatām, ka tāda holdinga veidošana palielinās Latvijas firmu konkurētspēju Latvijā un ārzemēs lielo rūpniecisko, vispirms enerģētisko, objektu realizācijā (..)”.

SIA „Energokomplekss” vērtējumā „(..) apvienošanās neatstāj nekādu būtisku ietekmi uz būvniecības darbu tirgu, jo (..) SIA „ENERGO HOLDINGS” vispār neveic nekādu aktīvu uzņēmējdarbību būvniecībā, savukārt SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” un SIA „SKONTO BŪVE”, kā arī citas (..) saistītās kompānijas aizņem dažādas būvniecības tirgus nišas, proti, SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” specializējas enerģētikā un ar to saistītās infrastruktūras objektu būvniecību, savukārt par SIA „SKONTO BŪVE” vai citām ar Gunti Rāvi saistītajām kompānijām (..), neesam dzirdējuši, ka tās aizņemtu to pašu būvniecības tirgus nišu. Vadoties no iepriekš minētā, šobrīd nekādas pazīmes neliecina par to, ka šī apvienošanās kaut kā varētu ietekmēt mūsu, kā piegādātāja, pozīcijas tirgū”.

SIA „Merks” uzskata, ka „(..) apvienošanās ietekmi uz dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības tirgu nevar vērtēt kā būtisku. Latvijas būvniecības tirgus specifika ir tā lielā sadrumstalotība, kā rezultātā nevienam no tirgus dalībniekiem nav būtiska tirgus daļa un tā nebūs būtiska arī SIA „SKONTO BŪVE” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” kopīgi pēc šo uzņēmumu apvienošanās vienā grupā”.

SIA „Arčers” vērtējumā „(..) būvniecība ir viena no tām nozarēm, kur uzņēmumu apvienošanās priekšnosacījumi ir visobjektīvākie, ekonomikas eksperti prognozēja jau pirms vairākiem gadiem. To vēl vairāk stimulē patreizējie apstākļi: būvniecības apjomu samazināšanās, lielais tirgus spēlētāju skaists un kopējā trauklā ekonomiskā situācija valstī. Papildus tradicionālajiem apvienošanās mērķiem – samazināt izmaksas, celt uzņēmuma vērtību, palielināt tirgus daļu u.c., būvniecībā apvienošanās stimulē arī nepieciešamība veikt lielus projektus, kādi nav pa spēkam vienam uzņēmumam. Vēl viens šai nozarei specifisks apvienošanās veicinošs faktors ir tāds, ka būvkompanijas daudzos gadījumos ir kļuvušas arī par nekustamo īpašumu attīstītājiem, t.i., tām ir arī liels bankās paņemto kredītu slogs. Latvijas ekonomikas galvenais stimulē šobrīd ir eksports. Taču Eiropas kopējā tirgus kontekstā mūsu zemes uzņēmumiem nākas konkurēt ar ļoti lielām ārvalstu kompānijām. Līdz ar to šāds apvienošanās fakts ir vērtējams kā pozitīvs, un nākotnē potenciāli tas var dot būtisku pienesumu Latvijas kopējai tautsaimniecības attīstībai. (..) SIA „Arčers” uzņēmumu SIA „ENERGO HOLDINGS” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apvienošanās faktam pievērsīs pastiprinātu uzmanību, taču nedomājam, ka pats par sevi tas būtiski ietekmēs mūsu kompānijas situāciju tirgū, kropļos vispārējo konkurenci vai radīs dominējošo stāvokli kādam no spēlētājiem”.

SIA „Nacionālais konteineru terminālis” norāda, ka „(..) uzskatām, ka būvniecības pakalpojumu tirgū, kur darbojas SIA „SKONTO BŪVE” pastāv pietiekama konkurence starp būvniecības kompānijām, jo ilgstošā laika periodā darbojas vairāki

uzņēmumi, kuri var nodrošināt līdzīgu būvniecības pakalpojumu izpildi, tajā skaitā nodrošinot attiecīgo pakalpojumu izpildes termiņus un pakalpojumu kvalitāti”.

AS „UPB” uzskata, ka „*elektroapgādes sistēmu būvniecības, telekomunikāciju sistēmu būvniecības un būvniecības pakalpojumu tirgū pastāv pietiekama konkurence starp elektroapgādes sistēmu būvniecības, telekomunikāciju sistēmu būvniecības un būvniecības kompānijām, par ko liecina arī lielais pretendentu skaits publiskajos iepirkumos”.*

Apkopojot viedokļus, Konkurences padome secina, ka tirgus dalībnieku, kā arī nozares pārstāvju viedokļi ir atšķirīgi, vienlaikus nenorādot uz būtiskiem draudiem vai problēmām nozarei un konkurencei, kas varētu rasties tieši apvienošanās rezultātā.

6.Secinājumi

6.1. Apvienošanās dalībnieki darbojas vairākos tirgos:

- a. elektroapgādes sistēmu būvniecības darbi;
- b. telekomunikāciju sistēmu būvniecības darbi;
- c. dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība;
- d. infrastruktūras būvniecība (inženierbūvniecība)

Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības tirgū ietekme ir t.s. horizontālā – tajā notiek koncentrācija, savukārt elektroapgādes sistēmu būvniecības darbi, telekomunikāciju sistēmu būvniecības darbi, infrastruktūras būvniecības (inženierbūvniecība) tirgi apvienošanās rezultātā tiek ietekmēti tādā veidā, ka tie tiks vertikāli integrēti, veidojot t.s. portfeļa efektu.

6.2. Konkurences padomes vērtējumā apvienošanās rezultātā līdz ar portfeļa efektu pieaug arī apvienošanās dalībnieku tirgus vara pār apakšuzņēmējiem, kas vērtējams kā apvienošanās negatīvs aspekts. Minēto faktu kā problēmu norādīja arī nozares asociācija.

6.3. Vienlaikus Konkurences padome uzskata, ka jāņem vērā, ka nepieciešamība pēc apakšuzņēmējiem ir atkarīga tikai no konkrēto veicamo darbu būtības, specifikas, publiskajos iepirkumos un no izstrādātā konkursa nolikuma, līdz ar to nav iespējams uzskatīt, ka divu uzņēmumu dažādu ar būvniecību saistītu tirgus apvienošanas – integrācijas rezultātā tiks būtiski ietekmēta apakšuzņēmēju konkurence. Turklāt arī mazākiem uzņēmumiem apvienojoties pilnsabiedrībās uz konkrētu projektu, iespējams konkurēt ar lielākiem tirgus dalībniekiem, bez tam pasūtītāji varētu iegūt pieaugot apvienotā tirgus dalībnieku konkurētspējai. Līdz ar to kopumā Konkurences padome secina, ka apvienošanās dalībnieki ar apvienošanos tieši vai netieši nevar nelabvēlīgi ietekmēt apakšuzņēmējus, jo viss ir atkarīgs no pasūtītāja vēlmēm un vajadzībām.

6.4. Konkurences padome nesaskata, kā SIA „ENERGO HOLDINGS” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apvienošanās varētu nelabvēlīgi ietekmēt dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības tirgu Latvijā, kā arī netieši ietekmēt tirgus: elektroapgādes sistēmu būvniecības, telekomunikāciju sistēmu būvniecības darbi, infrastruktūras būvniecība (inženierbūvniecība).

Ievērojot visu iepriekš minēto, pamatojoties uz Konkurences likuma 6.panta pirmās daļas 4.punktu, 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu un 16.panta ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

Atļaut SIA „ENERGO HOLDINGS” un SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS” apvienošanās, ar kuru SIA „ENERGO HOLDINGS” iegūst izšķirošu ietekmi SIA „LATVIJAS ENERGOCELTNIEKS”.

Konkurences padomes lēmumu saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja p.i.

Dz.Striks